

Siva ekonomija in rojstvo tragedije

Sistemski okvir, ki ga država zaenkrat le na papirju – postavlja za spopad s sivo ekonomijo in delom na črno, je zagotovo treba pozdraviti. Sprejetje dveh integralnih zakonov s tega področja na vladi je šele začetek dolge poti, na katero država doslej ni želela, zmogla ali upala stopiti, zdaj pa ji zaradi usihajočih javnih blagajn drugega ne preostane. Poleg fiskalnega vidika tega spopada, ki bi državi prinesel nemajhne denarje, je skoraj še bolj pomemben simbolni vidik operacije. Njen uspešni zaključek bi namreč

Mario Belovič
o spopadu s sivo ekonomijo in delom na črno

zadal hud udarec razpaslim davčnim utajam v drobnem podjetništvu in socialnem dampingu, ki ga ustvarja delo na črno. Nesprejemljivo je, da povprečen državljan, ki k sreči še ima službo, plačuje visoke davke – tudi za delovanje skupnih socialnih sistemov – nekdo pa pobaše celoten zaslužek in poleg tega ponavadi še zlorablja socialne pomoči in državne subvencije.

Če hoče država doseči velikopotezen cilj, ki ga s pomočjo mogočne oglaševalske agencije propagira minister Židan, in v

**Bo prizadevanje vlade
izzvenelo kot napad
na gospodinjске
pomočnice?**

treh letih sivo ekonomijo prepoloviti, bo morala virtualne davčne blagajne brez dvoma pretvoriti v realne. Vendar nerazumljivo odlašanje z njihovo uvedbo pušča vtis, da

je del vlade, kot na marsikaterem drugem področju, v primežu lobijev in interesnih skupin.

Za prave rezultate, še bolj pa za pravično odmerjeno ukrepanje, bo treba obračunati tudi s privilegiranimi in izjemno vplivnimi poklicnimi kastami, kot so zobozdravstvo, odvetništvo in notarstvo, kjer se vrtijo mnogo večji denarji. Sicer bo prizadevanje vlade izzvenelo kot napad na gospodinjске pomočnice in izdelovalce suhe robe in še en udarec po malem človeku, kakršnih v teh dneh, recimo z nedavnim obračunom z **malimi delničarji** v državnih bankah, ne manjka.

Priznati je treba tudi to, da delo na črno ni vedno kraja državi in poštenemu delu družbe. Še posebej na vzhodu države je delo na črno postalo izhod v sili za marsikoga, ki je ostal brez službe ali pa noče delati za minimalno plačo in kljub službi živeti v revščini. Veliko jih je zaradi tega že zapustilo državo in se pridružio tisočim, ki delajo čez mejo že desetletja. Zgodovina se res ponavlja kot tragedija, saj je tudi nekdanja Jugoslavija tako »reševala« probleme z brezposelnostjo.

Ukrepanje na tem področju pa ne bo odpravilo še veliko bolj perečih problemov na trgu dela, ki še bolj ogrožajo dolgoročni razvoj države in družbe. Kot je v pogovoru za Sobotno prilogo Dela opozorila tudi ministrica za delo Anja Kopač Mrak, se zaradi popolne odsotnosti strateške industrijske politike države in veliko podjetij Slovenija pospešeno spreminja v podizvajalsko državo, kot v času Avstroogrške; izginjajo delovna mesta in prihodnost cele generacije mladih, novih služb pa ni in jih kmalu niti ni pričakovati.

† In če smo že pri zgodovini in njenih žalostnih ciklih: ob praznikih si vsi skupaj zaželimo, da če se je zgodovina res prvič ponovila kot tragedija, naj se vsaj drugič ne ponovi kot farsa.